

چک لیست News research

نکته: در قسمت عنوان خبر لازم است نتیجه طرح تحقیقاتی به صورت یک جمله خبری واضح و قابل فهم برای عموم و تا حد ممکن کوتاه درج گردد. معادل فارسی کلمات لاتین را در عنوان خبر بیاورید. متن خبر را در حد یک پاراگراف قابل فهم برای عموم مشتمل بر اهمیت موضوع، نتایج و یافته ها تنظیم نمایید

۱. عنوان خبر:

اسانس دانه گیاه بومی زنیان و عصاره گیاه زبان درقفا علیه پشه خاکی های ناقل لیشمانیوز پوستی (سالک) در ایران موثر شناخته شد

پژوهشگران دانشکده علوم پزشکی مراغه، اعلام کردند اسانس دانه گیاه زنیان و عصاره گیاه زبان درقفا توانستند پشه خاکی های ناقل لیشمانیوز پوستی (سالک) را با کارایی بالا از بین ببرند. به ویژه اسانس زنیان در غلظت های پایین تر نیز مرگومیر سریع تری ایجاد کرد. این یافته ها می تواند راه را برای استفاده از ترکیبات گیاهی به عنوان جایگزینی ایمن و سازگار با محیط زیست در کنترل بیماری سالک در ایران هموار سازد.

۲. گروه های هدف:

سیاستگذاران پژوهشی	رسانه ها و مردم
سیاستگذاران درمانی	متخصصان و پژوهشگران

۳. موضوع اصلی

☐ ارگونومی	☐ ارتوپدی	☐ اخلاق پزشکی	☐ اپیدمیولوژی
☐ آسیب شناسی	☐ ایمنی شناسی و آلرژی	☐ انگل شناسی	☐ آنکولوژی (سرطان شناسی)
☐ بیماری شناسی	☐ بهداشت عمومی	☐ باکتری شناسی	☐ آموزش پزشکی
☐ بیوفیزیک	☐ بیوشیمی	☐ بیهوشی	☐ بینایی سنجی
☐ پزشکی اعتیاد	☐ پزشکی اطفال	☐ پزشکی اروژانس	☐ پرستاری
☐ پزشکی خانواده	☐ پزشکی پوست	☐ پزشکی بیهوشی	☐ پزشکی انفورماتیک
☐ پزشکی عفونی	☐ پزشکی سنتی و حاشیه	☐ پزشکی سرطان	☐ پزشکی داخلی
☐ پزشکی قانونی	☐ پزشکی فیزیکی و توانبخشی	☐ پزشکی غدد	☐ پزشکی عمومی
☐ پزشکی گوارش و کبد	☐ پزشکی کلیه و مجاری ادراری	☐ پزشکی کار	☐ پزشکی قلب و عروق
☐ پزشکی هوانوردی	☐ پزشکی هسته ای	☐ پزشکی مولکولی	☐ پزشکی گوش، حلق و بینی
☐ جراحی مغز و اعصاب	☐ جراحی کلیه و مجاری ادراری	☐ جراحی عمومی	☐ تغذیه و رژیم درمانی
☐ داروسازی	☐ خون شناسی	☐ حشره شناسی	☐ چشم پزشکی
☐ رادیولوژی	☐ دندانپزشکی	☐ دامپزشکی	☐ داروشناسی
☐ زنان و زایمان	☐ روماتولوژی	☐ روانشناسی	☐ روان پزشکی

□ زیست فناوری	□ ژنتیک	□ سلامت عمومی	□ سلولی و مولکولی
□ سم شناسی	□ صنایع غذایی	□ علوم آزمایشگاهی	□ علوم بهداشتی
□ علوم تشریح	□ فوریت‌های پزشکی	□ فیزیک پزشکی	□ فیزیوتراپی
□ فیزیولوژی	□ قارچ شناسی	□ کالبدشناسی	□ مامایی
□ مدارک پزشکی	□ مهندسی پزشکی	□ میکروب شناسی	□ نازایی
□ نانو تکنولوژی	□ ویروس شناسی	□ سایر موارد	

۴. موضوعات فرعی

□ اپیدمیولوژی	□ اخلاق پزشکی	□ ارتوپدی	□ ارگونومی
□ آنکولوژی (سرطان‌شناسی)	□ انگل شناسی	□ ایمنی‌شناسی و آلرژی	□ آسیب شناسی
□ آموزش پزشکی	□ باکتری شناسی	□ بهداشت عمومی	□ بیماری شناسی
□ بینایی سنجی	□ بیپهوشی	□ بیوشیمی	□ بیوفیزیک
□ پرستاری	□ پزشکی اروژانس	□ پزشکی اطفال	□ پزشکی اعتیاد
□ پزشکی انفورماتیک	□ پزشکی بیپهوشی	□ پزشکی پوست	□ پزشکی خانواده
□ پزشکی داخلی	□ پزشکی سرطان	□ پزشکی سنتی و حاشیه	□ پزشکی عفونی
□ پزشکی عمومی	□ پزشکی غدد	□ پزشکی فیزیکی و توانبخشی	□ پزشکی قانونی
□ پزشکی قلب و عروق	□ پزشکی کار	□ پزشکی کلیه و مجاری ادراری	□ پزشکی گوارش و کبد
□ پزشکی گوش، حلق و بینی	□ پزشکی مولکولی	□ پزشکی هسته ای	□ پزشکی هوانوردی
□ تغذیه و رژیم‌درمانی	□ جراحی عمومی	□ جراحی کلیه و مجاری ادراری	□ جراحی مغز و اعصاب
□ چشم پزشکی	□ حشره شناسی	□ خون شناسی	□ داروسازی
□ داروشناسی	□ دامپزشکی	□ دندانپزشکی	□ رادیولوژی
□ روان‌پزشکی	□ روانشناسی	□ روماتولوژی	□ زنان و زایمان
□ زیست فناوری	□ ژنتیک	□ سلامت عمومی	□ سلولی و مولکولی
□ سم شناسی	□ صنایع غذایی	□ علوم آزمایشگاهی	□ علوم بهداشتی
□ علوم تشریح	□ فوریت‌های پزشکی	□ فیزیک پزشکی	□ فیزیوتراپی
□ فیزیولوژی	□ قارچ شناسی	□ کالبدشناسی	□ مامایی
□ مدارک پزشکی	□ مهندسی پزشکی	□ میکروب شناسی	□ نازایی
□ نانو تکنولوژی	□ ویروس شناسی	□ سایر موارد	

۵. خلاصه طرح:

این مطالعه با هدف بررسی فعالیت حشره‌کشی عصاره ه گیاه *Delphinium speciosum* (زبان درقفا) و اسانس دانه گیاه *Trachyspermum ammi* (زنیان) بر دو گونه مهم پشه‌خاکی های ناقل لیشمانیوز پوستی/اسالک *Phlebotomus papatasi* و *Ph. sergenti* انجام شد. آزمایش‌ها با غلظت‌های مختلف از هر دو ترکیب در شرایط کنترل شده آزمایشگاهی صورت گرفت. نتایج نشان داد هر دو ماده اثر وابسته به دوز دارند، اما اسانس دانه زنیان با مرگومیر سریع‌تر و در غلظت کمتر، کارایی بالاتری نسبت

به عصاره گیاه زبان در قفا داشت. یافته‌ها بیانگر پتانسیل بالای این ترکیبات گیاهی در کنترل زیست‌محیطی ناقلین سالک و به‌کارگیری آنها به‌عنوان جایگزین حشره‌کش‌های شیمیایی است.

۶. **واژگان کلیدی:** Plant-derived insecticides · Sand fly control · Adulticidal effect · Cutaneous leishmaniasis · Phlebotomine, vectors

۷. **مجری طرح:** سارا رحیمی

۸. **کد طرح:** ۴۰۱۰۰۰۰۳۵

۹. **عنوان طرح:** تعیین اثرات بالغ‌کنشی اسانس و عصاره گیاهان *Delphinium speciosum* M.Bieb و *Trachyspermum ammi* بر روی ناقلین بیماری لیشمانیوز پوستی

۱۰. **نشانی اینترنتی مقاله منتج از طرح:**

https://link.springer.com/article/10.1007/s11829-025-10185-7?utm_source=rct_congratemail&utm_medium=email&utm_campaign=nonoa_20250923&utm_content=10.1007/s11829-025-10185-7

۱۱. **تاریخ اتمام طرح:** ۱۴۰۴/۰۴/۱۴